

«Αειφόρος Ανάπτυξη»

Υποενότητα: «Παραλία Μοσχάτου»

2^ο Γενικό Λύκειο Πειραιά

Σχολικό έτος 2016-2017

Ομάδα «**Green Fingers**»: 1) Λάνι Αλεξία
2) Σκαφίδα Μαρία
3) Τουλουμτζή Νεκταρία
4) Τσέκερη Γεωργία
5) Χαραλάμπους Δημήτρης

Περιεχόμενα

1) Εισαγωγή.....	3
2) Σχέδια και διαμόρφωση της παραλίας Μοσχάτου (Σκαφίδα Μαρία).....	4
3) Χρήσεις, λειτουργία και αξία του Φαληρικού Δέλτα (Τσέκερη Γεωργία).....	6
4) Χλωρίδα και Πανίδα στο Δέλτα Φαλήρου (Τουλουμτζή Νεκταρία).....	7
5) Ιστορικά στοιχεία για την παραλία Μοσχάτου (Λάνι Αλεξία).....	8
6) Κατάληξη και μελλοντικά σχέδια για την αξιοποίηση της παραλίας Μοσχάτου (Χαραλάμπους Δημήτρης).....	9
7) Συμπέρασμα.....	11
8) Βιβλιογραφία.....	12

Εισαγωγή

Στη διάρκεια του 2^{ου} Τετραμήνου της σχολικής χρονιάς 2016-2017, ασχοληθήκαμε με την παραλία Μοσχάτου ή αλλιώς Φαληρικό Δέλτα. Σήμερα, η παραλία Μοσχάτου αποτελεί ένα κομμάτι του ξακουστού Φαληρικού Όρμου και είναι ένας πολύ σημαντικός βιότοπος της γύρω περιοχής. Δυστυχώς, δεν έχει άμεση επαφή με το Μοσχάτο διότι χωρίζεται από την Λεωφόρο Ποσειδώνος. Πρόκειται, λοιπόν για ένα πολύ μεγάλο χώρο, όπου μια πληθώρα σπανίων και υπό εξαφάνιση ειδών πουλιών ή φυτών έχουν εμφανιστεί. Υπάρχει, όμως, έντονη όχληση από τους ανθρώπους και μάλλον από τα οχήματα της Παραλιακής με αποτέλεσμα αυτά τα είδη να μην μπορούν να ζήσουν εκεί. Η ιστορία της συγκεκριμένης περιοχής είναι πολυτάραχη ενώ πολλά σχέδια που έχουν προταθεί στην κυβέρνηση προβλέπουν την μετατροπή του χώρου σε ένα φυσικό πάρκο.

Αρχικά, ο σκοπός της εργασίας μας ήταν να πληροφορηθούμε για την περιοχή της παραλίας Μοσχάτου αλλά και να ενημερώσουμε και τους μαθητές μας για αυτήν. Συγκεκριμένα, μελετήσαμε αναλυτικά τα αρχικά σχέδια ανάπτυξης του χώρου, τα διάφορα είδη βλάστησης και ζώων που έχουν παρατηρηθεί εκεί καθώς και την ωφελιμότητα του χώρου για τους ανθρώπους. Περαιτέρω, ασχοληθήκαμε με την ιστορία της ευρύτερης περιοχής του Μοσχάτου ενώ γνωρίσαμε και τα στοιχεία για την μελλοντική πιθανή αξιοποίηση του χώρου.

Τα ερωτήματα που θέσαμε για το Φαληρικό Δέλτα ήταν δύο και αναφέρονται παρακάτω. Πρώτον, γιατί η παραλία Μοσχάτου αποτελεί ένα βιότοπο και πώς τα ζώα και τα φυτά μπορούν να ζήσουν εκεί; Δεύτερον, ποια είναι τα οφέλη αλλά και η επίδραση του ατόμου στη διαμόρφωση τέτοιων βιοτόπων όπως το Φαληρικό Δέλτα; Στηριζόμενοι, λοιπόν, πάνω σε αυτά τα ερευνητικά ερωτήματα διαμορφώσαμε την εργασία μας.

Εν συνεχεία, το θέμα μας χωρίστηκε σε πέντε υποενότητες, με μία από τις οποίες ασχολήθηκε ο καθένας από εμάς. Επομένως:

1. Σχέδια – Ανάπτυξη της παραλίας Μοσχάτου (Σκαφίδα Μαρία)
2. Η σπουδαιότητα και οι χρήσεις του Φαληρικού Δέλτα (Τσέκερη Γεωργία)
3. Χλωρίδα και πανίδα στο Δέλτα Φαλήρου (Τουλουμτζή Νεκταρία)
4. Ιστορικά στοιχεία για τη παραλία Μοσχάτου (Λάνι Αλεξία)
5. Κατάληξη του χώρου και σχέδια για μελλοντική αξιοποίηση (Χαραλάμπους Δημήτρης)

Μετά τον χωρισμό του θέματος σε υποενότητες, όλη η ομάδα άρχισε να δουλεύει τόσο συλλογικά όσο ατομικά. Αξιοσημείωτο επίσης είναι, πως κατά τη διάρκεια του project πραγματοποιήθηκαν δυο εκπαιδευτικοί ολιγόωροι περίπατοι, ένας στο κέντρο πολιτισμού « Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» και ένας στην παραλία Μοσχάτου. Έπειτα από ένα χρονικό διάστημα όλες οι ατομικές εργασίες συνελέχθησαν προκειμένου να συντεθεί η τελική ομαδική μας εργασία.

Η ομάδα «Green fingers», λοιπόν, έμαθε πολλά νέα στοιχεία για μια περιοχή που αν και τόσο κοντά δεν γνώριζε και τόσες πληροφορίες για αυτήν. Επίσης, είναι κατανοητό, ότι οι δυο περίπατοι μας βοήθησαν πολύ με την σύνταξη της εργασίας μας αφού με αυτόν τον τρόπο είχαμε την ευκαιρία να δούμε τον βιότοπο του Φαληρικού Όρμου από κοντά. Λυπητερή, ωστόσο, ήταν η διαπίστωση μας ότι η κυβέρνηση δεν φροντίζει για κάποιους χώρους που πληρούν τις προϋποθέσεις για να γίνουν βιότοποι και ως αποτέλεσμα με την πάροδο των χρόνων αυτοί μένουν αναξιοποίητοι οδηγώντας όλο και περισσότερα είδη σε εξαφάνιση. Παρόλο αυτά, ελπίζουμε μέσω της εργασίας να παρακινήσουμε τους αναγνώστες να αγωνιστούν προκειμένου κάποτε ο πλανήτης μας να αλλάξει περιβαλλοντικά προς το καλύτερο.

Οι μαθητές της ομάδας «Green fingers»

2. Σχέδια και διαμόρφωση της παραλίας Μοσχάτου

Η παραλία Μοσχάτου αποτελεί έναν από τους πολλούς χώρους που παραμένει αναξιοποίητος, αφού τα αρχικά σχέδια για την διαμόρφωση του χώρου δεν πραγματοποιήθηκαν ποτέ. Ας δούμε όμως πώς είναι ο χώρος σήμερα καθώς και τα αρχικά σχέδια για την αξιοποίησή του:

- *Η παραλία Μοσχάτου σήμερα*

Εικόνα 1. Τωρινό σχέδιο

Σήμερα, η παραλία του Μοσχάτου είναι μια ανοιχτή περιοχή στην οποία υπάρχει περιορισμένη αναγέννηση φυσικής βλάστησης. Επίσης, εκεί έχουν καταγραφεί σπάνια είδη τόσο χλωρίδας όσο και πανίδας.

- *Η Προκαταρκτική ιδέα για αξιοποίηση του χώρου*

Εικόνα 2. Αρχικό σχέδιο

- A. Θα δημιουργούταν μια μικρή παραλία, που θα έμοιαζε με λιμνοθάλασσα (αυτό θα πραγματοποιούταν με την αφαίρεση των μπετών από τον χώρο).
- B. Θα κατασκευαζόταν ένας τεχνητός λόφος από τα χωματουργικά έργα. Ο λόφος θα φυτευόταν με ιθαγενείς θάμνους.

- Γ. Η πεδινή αυτή έκταση θα έμοιαζε με λιβάδι και θα περιλάμβανε μια αβαθή λίμνη.
- Δ. Θα κατασκευαζόταν μία τεχνητή λίμνη, η οποία θα αποταμίευε τα πλημμυρικά νερά του χειμώνα. Το καλοκαίρι ένα μεγάλο μέρος της λίμνης θα εξατμιζόταν.
- Ε. Θα μελετούταν αν θα ήταν εφικτό ένα τμήμα της όχθης του Ιλισού να εξομαλυνθεί με φυσική κλίση της όχθης. Στο απέναντι μέρος της όχθης του Ιλισού, το οποίο ανήκε στο ήδη δεδομένο μέρος του πάρκου, θα κατασκευάζονταν περίπτερα εισόδου, κέντρο ενημέρωσης και παρατηρητήρια πτηνών.
- Ζ. Το πάνω μέρος της πεδιάδας: Θα ήταν ένας ανοιχτός διαχειριζόμενος χώρος με ιθαγενείς φυτά, όπου θα επιτρεπόταν η ελεύθερη κίνηση των ανθρώπων.
- Η. Είσοδος στην ακτή. Ελεύθερη για πεζούς.

Εικόνα 3. Τα αρχικά σχέδια για την παραλία Μοσχάτου προέβλεπαν τη διαμόρφωση ενός πολύ ωραίου και περιποιημένου χώρου.

3. Χρήσεις, λειτουργία και αξία του Φαληρικού Δέλτα

Εικόνα 4. Η παραλία Μοσχάτου αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς υγροτόπους στην Αττική.

θρεπτικά συστατικά, είναι ένας ζωτικός λόγος προσέλκυσης των πτηνών. Επιπλέον, δεν θα ήταν σωστό να παραλείψουμε πως είναι η στέγη μερικών σημαντικών απειλούμενων ειδών. Συνεχίζοντας, η περιοχή αυτή αποτελεί κατάληξη όλου του δικτύου υδάτων της λεκάνης απορροής του λεκανοπεδίου, δηλαδή είναι το κλειδί για την αντιπλημμυρική θωράκιση. Ιδιαίτερη είναι και η φυσική βλάστηση του χώρου αφού δεκάδες είδη ιθαγενών φυτών και εντόμων αποτελούν την βάση της τροφικής πυραμίδας εκεί. Με την ολοκλήρωση μελλοντικών σχεδίων είναι πιθανόν ίσως να υπάρξει το φαινόμενο του οικοτουρισμού σε μεγαλύτερο βαθμό, δηλαδή διάφορες τουριστικές δραστηριότητες που συνδέονται με την φύση θα λαμβάνουν χώρα εκεί. Επιπρόσθετα, οι άνθρωποι θα μπορούν να επωφεληθούν με τη αναδημιουργία - ανάπλαση του πάρκου αφού συνήθως φαίνεται πως με αυτό τον τρόπο πλουτίζουν οι πόλεις.

Η παραλία Μοσχάτου, ένας υποβαθμισμένος από άποψη πολλών χώρος, αξιολογείται ως ένας από τους 15 σημαντικότερους υγροτόπους, όπου η αξία του έχει υπάρξει εξέχουσα για την προστασία και την ανάδειξη των υπόλοιπων υγροτόπων της Αττικής. Ξεκινώντας, αναφέρουμε την προσφορά ενός προνομιακού σημείου επαφής μεταξύ του φύσης και ανθρώπου στο θαλάσσιο μέτωπο του Λεκανοπεδίου.

Η παράκτια περιοχή αποδείχθηκε ως μία όαση βιοποικιλότητας και στέγη 161 πτηνών εκ των οποίων τα περισσότερα είναι μεταναστευτικά, καθώς είναι η μοναδική άκτιστη ακτογραμμή με υγροτοπικά ενδιαυτήματα στο Λεκανοπέδιο. Επίσης οι εκβολές των ποταμών σε δελταδικό θαλάσσιο μέτωπο “τρέφοντας” την θάλασσα με πλούσια

Εικόνα 5. Διάφορα είδη πουλιών που έχουν παρατηρηθεί στην περιοχή.

Εικόνα 6. Οι εκβολές του Γλισού στο Φαληρικό Δέλτα.

4. Χλωρίδα και πανίδα στο Δέλτα Φαλήρου

Η περιοχή στο Δέλτα Φαλήρου μπορεί να είναι αναξιοποίητη, όμως μπορούμε να πούμε πως λειτουργεί ήδη ως ένα πρόχειρο φυσικό πάρκο. Συγκεκριμένα, εκεί έχουν παρατηρηθεί ορισμένα είδη πουλιών και φυτών τα οποία είτε βρίσκονται υπό εξαφάνιση είτε είναι σπάνια. Περαιτέρω, οι νερολακούβες που δημιουργούνται στη περιοχή της παραλίας Μοσχάτου από τις βροχές φαίνεται πως αποτελούν κατοικία πολλών πουλιών. Επιπλέον, η εκβολή του ποταμού Ιλισού τρέφει τη θάλασσα με πλούσια θρεπτικά συστατικά, γεγονός που προσελκύει ακόμα περισσότερα είδη πουλιών.

Όπως προαναφέρθηκε, πολλά σημαντικά και απειλούμενα είδη πουλιών κάνουν την εμφάνισή τους στο Δέλτα Φαλήρου. Αναλυτικότερα, απειλούμενα είδη όπως η τουρλίδα και η βαλτόπαπια επισκέπτονται την περιοχή, ενώ και άλλα είδη συχνάζουν στον χώρο αυτό. Επίσης, πολλά είδη επωφελούνται από τις ανοιχτές άδεντρες εκτάσεις. Επιπλέον, με την εγκατάλειψη της επιχωματωμένης έκτασης μεταξύ των δυο εκβολών έχει υπάρξει και αναγέννηση της φυσικής βλάστησης. Έτσι, πολλά είδη ιθαγενών φυτών και εντόμων αποτελούν τη βάση της τροφικής πυραμίδας σε αυτό το οικοσύστημα. Τέλος, μεγάλο πρόβλημα για την ορνιθοπανίδα αποτελεί η ανθρώπινη όχληση και έτσι τα σπάνια και προστατευόμενα είδη δεν μπορούν να κατοικήσουν εκεί.

Εικόνα 7. Είδη πουλιών που έχουν παρατηρηθεί στο Δέλτα Φαλήρου.

Αναξη 2015 στο Φαληρικό Δέλτα

Εικόνα 8. Διάφορα είδη πουλιών εμφανίζονται αρκετά συχνά στο Δέλτα Φαλήρου.

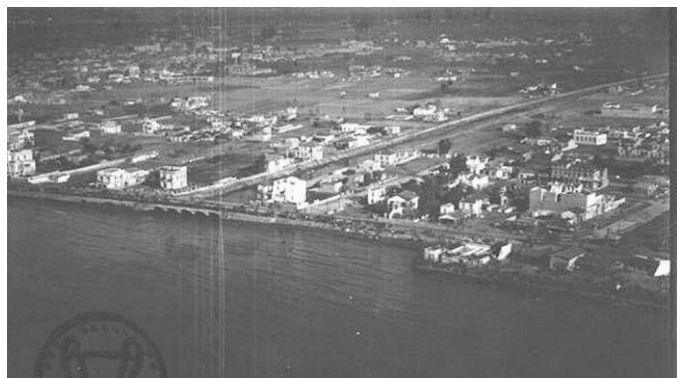
Εικόνα 9. Βλάστηση και είδη πουλιών στην παραλία Μοσχάτου.

5. Ιστορικά στοιχεία για την παραλία Μοσχάτου

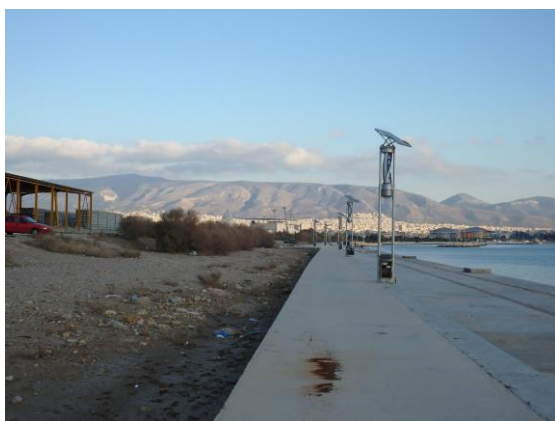
Η περιοχή του Μοσχάτου δημιουργήθηκε 10.000 χρόνια πριν, μετά από προσχώσεις του Κηφισού ποταμού και των χείμαρρων του Λεκανοπεδίου Αττικής που ανέβασαν το βυθό του Αργοσαρωνικού. Η άμεση επαφή με τη θάλασσα αποτελούσε απειλή, εισβολή πειρατών γι' αυτό πέρασαν χιλιάδες χρόνια μέχρι να εγκατασταθούν κάτοικοι στην περιοχή.

Τον 18^ο αιώνα η περιοχή ονομαζόταν Μεσιάς όπως αναφέρεται στις καταγραφές ξένων περιηγητών. Σύμφωνα με έναν άγνωστο περιηγητή, πρόκειται για την παραλία του Μοσχάτου, που χαρακτηρίζεται ως "τελματώδης τόπος" και η ονομασία προήλθε από το αρχαίο ιερό της Δήμητρας Μυσίας που λέγεται ότι βρισκόταν στην περιοχή. Αξίζει λοιπόν να συζητηθεί η ιστορία της παραλίας αυτής.

Τον 18 αιώνα το φαληρικό δέλτα αποτελούσε φυσικό διπλό δέλτα με έλη, γνωστό ως κυνηγότοπος.

Εικόνα 10. Το Μοσχάτο στα παλιά χρόνια

Εικόνα 11. Η παραλία Μοσχάτου σήμερα

Στα τέλη του 19ου

αιώνα εκτεταμένοι υγρότοποι υπήρχαν κατά μήκος της ακτής όπου βρίσκονταν και οι κοίτες και εκβολές των ιστορικών ποταμών Ιλισού και Κηφισού. Υπήρξε ακόμη και παράκτια λιμναία έκταση. Ακολούθησε επιχωμάτωση της παράκτιας ζώνης που ξεκίνησε το 1969, ενώ οι ροές των δύο ιστορικών ποταμών-Κηφισού και Ιλισού- συνέχισαν να εμπλουτίζουν τη θάλασσα με ιζήματα με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί εκεί ένας νέος μικρός υγρότοπος παρά την ολική επιχωμάτωση του παλαιού υγροτόπου.

Παρά την προσπάθεια πολλών πολιτών να προωθήσουν μια ιδέα «φυσικού πάρκου» το 1997 ανακοινώθηκαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες και το όραμα πάγωσε.

Το 2015 μια εκστρατεία ξανά-αρχίζει για το «φυσικό πάρκο». Ωστόσο, μέχρι σήμερα η ιδέα δεν έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Εικόνα 12 και 13. Η παραλία Μοσχάτου το 1956 (εικόνα από την ταινία «Πρωτευουσιάνικες Περιπέτειες»).

6. Κατάληξη και σχέδια για την αξιοποίηση της παραλίας Μοσχάτου

Δυστυχώς, τα αρχικά σχέδια για την αξιοποίηση του χώρου στο Φαληρικό Δέλτα δεν έγιναν ποτέ πραγματικότητα. Το 1997, τον μήνα Σεπτέμβριο, γίνεται γνωστό ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες θα διεξαχθούν στην Αθήνα κατά την χρονιά του 2004. Όπως ήταν φυσικό, το υπέρογκο κόστος κατασκευής των απαιτούμενων εγκαταστάσεων για τους Ολυμπιακούς Αγώνες έθεσε στην άκρη το οποιαδήποτε άλλο κατασκευαστικό σχέδιο της Ελλάδας με αποτέλεσμα όλες οι προτάσεις για την αξιοποίηση της παραλίας του Μοσχάτου να παγώσουν.

Αρχικά, η περιοχή του Μοσχάτου είχε αποκοπεί πολύ νωρίτερα από την παραλία του. Συγκεκριμένα, το

Εικόνα 14. Είναι πολύ λυπητερό μια τόσο όμορφη περιοχή να παραμένει αναξιοποίητη.

1969 ξεκίνησε η μερική επιχωμάτωση της παραλίας και λίγα χρόνια αργότερα κατασκευάστηκε ο δρόμος ταχείας κυκλοφορίας, η λεγόμενη Λεωφόρος Ποσειδώνος ή αλλιώς Παραλιακή. Έπειτα από τότε ο χώρος πέρασε στην εταιρεία Ολυμπιακών Ακινήτων. Ωστόσο, εξαιτίας των αντιδράσεων από τους κατοίκους του Μοσχάτου αλλά και από τον δήμο, στην περιοχή δεν ανοικοδομήθηκε κανένα ολυμπιακό ακίνητο αλλά παρέμεινε μια περιοχή με υψηλό συντελεστή δόμησης. Έτσι, μετά το τέλος των αγώνων η κυβέρνηση πρότεινε την δημιουργία ενός οικολογικού πάρκου, πράγμα που επίσης δεν πραγματοποιήθηκε αφού οι κάτοικοι αντέδρασαν στην περαιτέρω τσιμεντοποίηση του χώρου. Λίγα χρόνια αργότερα, η κυβέρνηση αποφασίζει να προχωρήσει σε κάποια έργα, όπως η βύθιση της υπερυψωμένης Λεωφόρου Ποσειδώνος και

τη μετακίνηση της προς τη θάλασσα, η ολοκλήρωση αντιπλημμυρικών έργων και η κατασκευή πεζοδρομίων προκειμένου να είναι δυνατή η πρόσβαση στην παραλία. Αν και τα σχέδια ήταν πολύ καλά, μέχρι και σήμερα δεν έχουν υλοποιηθεί! Έτσι, ο χώρος της παραλίας Μοσχάτου παραμένει τελείως ανεκμετάλλευτος.

Ωστόσο, ποτέ ο δήμος Μοσχάτου δεν εγκατέλειψε τις ιδέες του για την αξιοποίηση της παραλίας. Αναλυτικότερα, σύσσωμος ο δήμος και οι κάτοικοι του Μοσχάτου ζητούν από την κυβέρνηση την λήψη άμεσων μέτρων για την προστασία του χώρου αλλά και την μετατροπή του σε δημόσιο φυσικό πάρκο.

Τέτοια μέτρα είναι η κατασκευή πεζοδιαβάσεων και υπογείων διόδων καθώς και την ολοκλήρωση των αντιπλημμυρικών έργων. Φυσικά, οι κάτοικοι απαιτούν τον καθαρισμό του χώρου, αλλά και την λήψη μέτρων για την αποτροπή οποιασδήποτε παρανομίας. Ωστόσο, η όποια ιδέα για την κατασκευή του φυσικού πάρκου θάφτηκε κάτω από τη σκιά της κατασκευής των Ολυμπιακών Ακινήτων ενώ όπως όλα έδειξαν κυριάρχησε η ιδέα ενός εμπορικού χώρου και η ανάπλαση μιας ακτής που θα ανήκε στην Αθηναϊκή Ριβιέρα. Τα σχέδια, όμως για την ακτή τύπου Ριβιέρας απορρίφθηκαν και ενώ η δημιουργία ενός φυσικού πάρκου είναι η πιο συμφέρουσα κανένας δεν δίνει σημασία για την υλοποίησή της. Είναι κατανοητό, πως η δημιουργία ενός φυσικού πάρκου στην περιοχή αυτή θα έχει πολύπλευρα οφέλη τόσο για τις γύρω περιοχές όσο και για την κυβέρνηση. Συγκεκριμένα, η κατασκευή ενός φυσικού πάρκου είναι η μικρότερη δυνατή λύση ενώ το σχέδιο είναι άμεσα υλοποιήσιμο. Επίσης, κάτι τέτοιο θα αποφέρει πολλά έσοδα στο κράτος αφού θα αυξηθεί κατά πολύ ο τουρισμός στη συγκεκριμένη περιοχή. Επιπλέον, το πάρκο θα γίνει σπίτι πολλών απειλούμενων υπό εξαφάνιση ειδών ενώ σε αυτό θα μπορούν μετέπειτα να λαμβάνουν χώρα πολλές περιβαλλοντικές δραστηριότητες. Και όλα αυτά είναι ένα δείγμα από τα πλεονεκτήματα της κατασκευής ενός φυσικού πάρκου.

Σήμερα, έχουν προταθεί στην κυβέρνηση διάφορα σχέδια για την αξιοποίηση του Φαληρικού Όρμου, μέρος του οποίου είναι και το Φαληρικό Δέλτα. Αναλυτικά, τα σχέδια προβλέπουν την κατασκευή ενός

Εικόνα 15. Έτσι θα είναι ο χώρος της παραλίας του Μοσχάτου μετά την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων σχεδίων.

μητροπολιτικού πάρκου, την σύνδεση του αστικού ιστού με την θάλασσα, την ολοκλήρωση των αντιπλημμυρικών έργων, την αξιοποίηση των Ολυμπιακών Ακινήτων και το σημαντικότερο την μετατόπιση της Λεωφόρου Ποσειδώνος. Μακάρι όλα αυτά τα σχέδια να γίνουν πραγματικότητα προκειμένου να βοηθηθούν τόσο το κράτος όσο και τα άτομα των γύρω περιοχών. Προς το παρόν, όμως η παραλία Μοσχάτου, ένας από τους πιο όμορφους τόπους της Αττικής παραμένει μια πλήρως ανεκμετάλλευτη περιοχή θέτοντας σε πάγο τα όνειρα εκατοντάδων κατοίκων για ένα καλύτερο περιβαλλοντικό μέλλον.

Εικόνα 16. Αν και υπάρχει στο χώρο λίγο πράσινο, η θάλασσα είναι πολύ βρόμικη.

Εικόνα 17. Σήμερα ο χώρος της παραλίας Μοσχάτου μοιάζει εγκαταλελειμμένος.

7. Συμπέρασμα

Καταλήγοντας, όλη η ομάδα γνώρισε πολλές νέες πληροφορίες για έναν χώρο που μας αφορά άμεσα ως δημότες των γύρω περιοχών. Συγκεκριμένα, μάθαμε την έννοια ενός φυσικού βιοτόπου ενώ είδαμε και τα είδη ζώων και φυτών που εμφανίζονται στο Δέλτα Φαλήρου. Επιπλέον, γνωρίσαμε τα οφέλη που θα μπορούν να αποκομίσουν οι άνθρωποι εάν το Δέλτα Φαλήρου γίνει ένα ειδικά διαμορφωμένο φυσικό περιβάλλον που θα αποτελεί σπίτι αρκετών υπό εξαφάνιση ειδών. Τέλος, πληροφορηθήκαμε για ορισμένα μελλοντικά σχέδια τα οποία προβλέπουν την ανάπλαση του ευρύτερου χώρου.

Είναι, λοιπόν, πράγματι κρίμα ένας τόσο μεγάλος χώρος να παραμένει αναξιοποίητος τη στιγμή που ποικίλα είδη πουλιών και φυτών απειλούνται από εξαφάνιση. Θα πρέπει, επομένως, να τεθεί σε εφαρμογή το σχέδιο της ανάπλασης έτσι ώστε η παραλία Μοσχάτου να διαμορφωθεί ως φυσικό πάρκο που θα εξυπηρετεί την χλωρίδα και την πανίδα και όχι τους ανθρώπους. Στους καιρούς που διανύουμε, η φύση φαίνεται πως κρούει τον κώδωνα πριν συμβεί μία μεγάλη περιβαλλοντική κατάρρευση και όλα θα λάβουν τέλος. Οφείλουμε, λοιπόν, να προσπαθούμε πάντα για το καλύτερο αποσκοπώντας όχι μόνο στο δικό μας συμφέρον αλλά και στο συμφέρον των υπόλοιπων ζωντανών οργανισμών. Εν κατακλείδι, ελπίζουμε ότι κάποια στιγμή θα υλοποιηθούν τα σχέδια για την αξιοποίηση του χώρου σε μία προσπάθεια για ευρύτερη βελτίωση του περιβάλλοντος.

Εικόνα 18. Η υλοποίηση των σχεδίων ανάπλασης της παραλίας Μοσχάτου και του ευρύτερου Φαληρικού Όρμου θα αλλάξει πολύ την περιοχή προς το καλύτερο.

8. Βιβλιογραφία

1. Φυσικό Πάρκο Φαληρικού Δέλτα (pdf)
2. Αττικό Πράσινο, Παραλιακή Ζώνη Μοσχάτου, <http://www.attiko-prasino.gr/Default.aspx?tabid=919&language=el-GR>
3. iefimerida, *Αλλάζει όψη η παραλιακή Αθήνα: Έτοιμη το 2018 η «ελληνική Ριβιέρα»*, <http://www.iefimerida.gr/news/167940/έτοιμη-το-2018-η-«ελληνική-ριβιέρα»-πως-θα-είναι-το-νέο-πρόσωπο-της-παραλιακής>
4. Βικιπαίδεια, *Ολυμπιακές εγκαταστάσεις της Ελλάδος*, https://el.wikipedia.org/wiki/Ολυμπιακές_εγκαταστάσεις_της_Ελλάδος
5. Μοσχάτο – Ταύρος, *Η Ιστορία του Μοσχάτου*, <http://www.moschatotavros.gr/news/i-istoria-tou-moschatou-foto/>
6. Το Μοσχάτο μου, *Δείτε πως ήταν η παραλία Μοσχάτου το 1956*, <http://my-mosxato.blogspot.gr/2016/09/1956-video.html>